

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Klokočova 742 Hnúšť'a
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S716
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub - ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	28.04.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr.M.Antalová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://zs1hnusta.edupage.org/

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová :

aktivizujúce metódy, aktívne učenie sa , zmysluplné učenie, metódy rozvíjajúce kritické myslenie, jazykové hry, čítanie s porozumením

Krátka anotácia :

Dnešné zasadnutie pedagogického klubu bolo zamerané na výmenu skúseností s aktivizujúcimi metódami v procese učenia s uvedením konkrétnych metód a techník aj so zameraním na čítanie s porozumením.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Program zasadnutia klubu:

1. Otvorenie pedagogického klubu.
2. Výmena skúseností s používaním aktivizujúcich metód / na čítanie s porozumením/ vo výchovno-vzdelávacom procese.

3. Výmena skúseností.

4. Záver

Otvorenie pedagogického klubu

Privítaním členov otvorila zasadnutie pedagogického klubu Mgr. Miroslava Antalová. V úvode oboznámila prítomných s programom zasadnutia.

Výmena skúseností s používaním aktivizujúcich metód / na čítanie s porozumením/ vo výchovno-vzdelávacom procese

K dnešnej téme zasadnutia pedagogického klubu si teoretické východiská pripravila p.asistentka Stanislava Vetráková.

V súčasnej dobe je stále menej potrebné) memorovať údaje a fakty. Dôležité je učiť sa v súvislostiach a vedieť vyberať, spracovávať a aplikovať získané vedomosti, schopnosti a zručnosti. Na zmysluplné učenie (sa) sú kladené určité požiadavky :

- **aktívnosť učenia sa** – každý žiak je do učenia aktívne zapojený vlastnou činnosťou a myšlienkovou aktivitou
- **konštruktívnosť** – stavia na skúsenostiach žiaka, jeho vedomostiach, spôsobilostiach a zručnostiach
- **kumulatívnosť** – vedomosti, spôsobilosti a zručnosti na seba nadväzujú
- **zacielenosť** – žiak vie, čo je cieľom učenia (sa)
- **situovanosť učenia** – učenie prebieha vždy v určitom sociálnom, ekonomickom, multikultúrnom, politickom kontexte, ktorý ovplyvňuje každodenný život ľudí
- **autoregulatívnosť** – žiak postupne preberá zodpovednosť za svoje vlastné učenie sa,

Veľmi dôležité je nasmerovať žiakov ku kritickému prijímaniu informácii, k hľadaniu argumentov a formovaniu vlastných názorov, ktoré dokážu zdôvodniť. Smerujeme ich k tomu, aby sa zaujímali o svet a ľudí okolo seba a boli aktívni pri ochrane ľudských a kultúrnych hodnôt a života na zemi.

Na jednotlivých stupňoch vzdelávania sú rôzne ciele, ktoré vplyvajú aj na voľbu adekvátnych metód výučby.

Na 1. stupni základnej školy je hlavnou úlohou rozvíjať všeobecné vlastnosti osobnosti, ktoré sú potrebné pre neskoršie myslenie v globálnych súvislostiach a pochopenie globálnych problémov – najmä:

- rozvoj úcty k odlišnosti

- rozvoj schopnosti aktívne počúvať

Na 2. stupni základnej školy ide o rozvíjanie všeobecných osobnostných vlastností a zručností, vytvárajú sa základy zodpovedných postojov ku globálnym problémom :

- rozvoj analyticko-kritického myslenia
- rozvoj úcty k humanistickým hodnotám
- prehlbovanie otvorenosti voči kultúrnej rôznorodosti

Naplnenie uvedených cieľov si vyžaduje uplatnenie aktivizujúcich metód výučby, ktoré vedú vyučovanie tak, aby boli výchovnovzdelávacie ciele dosahované najmä na základe vlastnej učebnej práce žiakov, pričom sa dôraz kladie na riešenie problémov. Ide o inováciu výučby v triedach. K technikám tvorivého učiteľa patrí :

- podnecovanie učebnej iniciatívy žiakov,
- podporovanie tvorivého myslenia žiakov vytváraním podmienok pre ich tvorivú prácu,
- umožňovanie intelektuálnej flexibility žiakov,
- povzbudzovanie žiakov k sebahodnoteniu,
- rozvíjanie ich citlivosti k problémom druhých ľudí,
- ovládanie techniky kladenia otázok,
- podporovanie žiakov pri prekonávaní neúspechu.

Medzi aktivizujúce metódy patria:

1. dialogické (diskusné) metódy
2. metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia
3. projektové metódy
4. metódy rozvíjajúce kritické myslenie
5. prípadové metódy (vrátane situačnej metódy)
6. hranie rolí (dramatizácia, inscenačné metódy)
7. simulačné metódy
8. metóda objavovania a riadeného objavovania
9. výskumné metódy

Výmena skúseností

- **Mgr. Anna Škôrňová** – Zo spomínaných aktivizujúcich metód využívame :

✓ **Hranie rolí** – je to metóda, ktorá nie je náročná pre vyučujúceho, ale pomerne náročná pre žiakov. Dôraz sa kladie na schopnosť vcítiť sa do zadanej úlohy a čo najvernejšie ju zahrať. Túto metódu môže využívať celá trieda. Zvyčajne však rozdeľujem žiakov do skupín.

✓ **Kruhy** - žiaci sedia v kruhu a vyjadrujú sa k danej téme jeden po druhom.

Metóda kruhu môže byť využitá na hodnotenie, na riešenie problému, na motiváciu, na zoznamovanie sa ...

✓ **Brainstorming** - Cieľom je vyprodukovať čo najväčšie množstvo nápadov na určenú tému. Nikto nikoho nekritizuje, nesmeje sa ... Všetky nápady sa zapisujú. Prvé nápady v poradí sú väčšinou racionálne, ale po určitej dobe sa začne uplatňovať fantázia detí. Všetky nápady sa sústavne zapisujú. V druhej fáze brainstormingu by mali platiť nasledujúce pravidlá:

1. Žiaci môžu hovoriť čokoľvek, čo im napadne.
2. Nápady nehodnotíme a nekritizujeme.
3. Zapisujeme každý nápad bez výnimky.
4. Čím viac nápadov, tým lepšie.
5. Účasť na brainstormingu je dobrovoľná. Nemusia mať všetci nápady.
6. V brainstormingu pokračujeme dovtedy, kým sa objavujú nápady.

✓ **INSERT** - Je to jedna zo základných metód kritického myslenia, ktorá sa využívame pri čítaní náučného textu. Pri čítaní sa využíva systém značiek, pomocou ktorých sa žiak sústreďuje na informácie v texte. Značky pomáhajú žiakovi pri vnímaní jednotlivých informácií. Učia sa tak premýšľať nad textom.

Žiaci počas tichého čítania porovnávajú to, čo sa dozvedia v texte s tým, čo už vedia, čo už niekde čítali, počuli alebo videli. Pri tichom čítaní môžeme využívať na označenie myšlienok tieto symboly :

- ☺ TOTO SOM VEDEL(A)
- + TOTO SOM SA DOZVEDEL(A) TERAZ
- _ TOTO JE INAK, AKO SOM SI MYSLEL(A)
- ? TOMUTO NEROZUMIEM
- * TOTO JE VEĽMI DOLEŽITÉ

✓ **Postup 3 – 2 – 1**

Pri tejto stratégii žiak vyhodnocuje získané informácie v týchto krokoch:

1. Žiak vyhľadá 3 informácie, ktoré považuje za dôležité.
2. Žiak vyhľadá 2 informácie, ktoré ho zaujali.

3. Žiak vypíše 1 vec, na ktorú v texte nenašiel odpoveď.

✓ **Postup 5-4-3-2-1**

Najprv si žiak prečíta text a potom z neho získava nasledujúce informácie:

- A. 5 nových informácií,
- B. 4 informácie, ktoré sa týkajú hlavnej myšlienky textu,
- C. 3 nové slová, ktoré našiel v texte,
- 4. 2 informácie, ktoré už poznal,
- 5. 1 vec, na ktorú nenašiel odpoveď.

Mgr. Katarína Veverková - Na hodinách anglického jazyka používame ako hlavnú aktivizujúcu metódu rôzne **jazykové hry**, pretože hra prispieva k aktivizácii výučby i v cudzojazyčnom prostredí. Žiaci si na vyučovacích hodinách osvojujú nové slová, gramatiku, ale aby ich mohli aktívne využívať, musia ich mať prakticky odskúšané a zažitú, čo sa dosiahne jazykovými hrami. Žiaci si precvičia učivo, ktoré sa naučili.

Námety na jazykové hry :

A. Scrambled letters: Žiaci v časovom limite rozlúšia slová, v ktorých sú písmená napísané v poprehadzovanom poradí a vedľa nich napíšu správne výrazy.

B. Steps: Na štvorčekový papier jeden z dvojice horizontálne napíše slovo tlačnými písmenami, druhý z dvojice vymýšľa slovo začínajúce na poslednú hlásku, pripojí ho k pôvodnému slovu a zapíše ho vertikálne. Ďalšie slovo bude opäť napísané horizontálne, atď.

C. Columns: Učiteľ napíše na tabuľu slovo alebo aj celú vetu. Úlohou žiakov je od každého písmena tohto slova napísať do stĺpcov ďalšie slová, ktoré danými písmenami začínajú. Súťažá sa o to, kto najrýchlejšie vyplní všetky stĺpce.

D. Writer's racing: Určíme písmeno z abecedy, písmeno napíšeme na tabuľu alebo na papier, žiaci v časovom limite píšú čo najviac slov začínajúcich na dané písmeno.

E. The longest word: Úlohou žiakov je vymyslieť čo najdlhšie slovo k zadanej téme

F. Riddles: Žiaci obľubujú hádanky, pretože majú aktivizačný a motivačný charakter, vedú ich k premýšľaniu. Aktivita je spojená aj s čítaním alebo počúvaním s porozumením

G. Tongue twisters – Jazykolamy: Pomáhajú žiakom precvičovať výslovnosť problematických hlások v anglickom jazyku.

1. She sells the seashells on the seashore. The seashells that she sells are seashells, I am sure.

2. Two witches watch the watches. Which witch watch which watch?

H. Picture dictionaries: Obrázkové slová, slovné alebo zvukové asociácie pomáhajú

žiakom zapamätať si zložité slová vizualizovaním a pripodobením k nejakému obrázku alebo k asociácii.

- Mgr. Peter Cavar – Ako asistent učiteľa pracuje so žiakmi s poruchami učenie, u ktorých aktivizujúce metódy sú nevyhnutnou súčasťou práce učiteľa. Pri práci s textom je vhodné je vhodné sa s ním oboznámiť už pred samotným čítaním. Žiak musí byť pripravený na to, čo ide čítať, prečo to ide čítať. Text by mal byť primeraný veku žiaka, jeho schopnostiam. Príliš náročný alebo príliš dlhý text môžu žiaka s poruchami učenia odradiť. Pred čítaním textu si žiak všimá nadpis textu, na základe ktorého usudzuje, o čom text bude. Pomôcť môžu aj ilustrácie. Žiak číta text po odsekoch alebo určitých častiach (nahlas alebo potichu) a potom nasledujú otázky k prečítanému. Po prečítaní textu nasleduje vyjadrenie názoru na prečítaný text, vypracovanie úloh napr. v pracovnom liste.

Mgr. Miroslava Antalová- Na hodinách slovenského jazyka, prírodovedy a vlastivedy využívam nasledovné aktivizujúce metódy:

- **Voľné písanie**- žiaci píšú súvislý text v stanovenom čase. Ak vyčerpajú nápady, píšú myšlienky, ktoré im prídu na myseľ / Asi pôjdem do kina. Čo dnes poobede budem robiť?... Nie je dôležitá forma, pravopis a estetika vytvoreného textu. Hlavným cieľom je vyprodukovať čo najviac vlastných myšlienok.
- **Clustering / zhlukovanie, myšlienkové mapy**- podstatou je tvorba istej štruktúry myšlienok. Do stredu papiera sa napíše pojem, téma, myšlienka, ktorú zvýrazníme. Žiaci pripájajú do kruhov svoje myšlienky a spájajú ich čiarami s hlavnou témou. Nakoniec sa z nápadov vyhodnotia všetky správne odpovede.
Cieľom je pomôcť žiakovi uvedomiť si vedomosti, poznatky a súvislosti medzi nimi, ktoré má vo svojom podvedomí. Pomáha im usporiadať si myšlienky pred písaním alebo opakovaním vedomostí.
- **Cubing**- hádzanie kockou- každá strana kocky predstavuje splnenie jednej úlohy alebo zodpovedanie otázky, tie začínajú slovami- opíš, porovnaj, asociuj, analyzuj, aplikuj, argumentuj.

- Mgr. Iveta Katreniaková - v predmete SJ-slohová výchova pri téme včela medonosná- opis zvieratka, by som využila nasledovné aktivizujúce metódy.

Brainstorming - žiaci by vo dvojiciach písali všetko, čo ich napadne pri slove včela .

Následne pri čítaní o včele by si žiaci pomocou metódy **Insert** /viem- neviem/ značili čo

vedia- nevedia o včele.

Pomocou metódy **Cubing** – hádzanie kockou, sú žiaci rozdelení do skupín a riešia zadané úlohy na kartičkách, ktoré si vytiahnu/ označené rovnakým počtom bodiek ako sú na kocke/.Úlohy potom prezentujú pred celou triedou.

Na záverečnú reflexiu môžeme využiť metódu **voľného písania**, kde sa pokúsia skompletizovať získané poznatky a napísať opis včely.

Dobrovoľná domáca úloha spočíva v metóde **CINQUIAN** – vymyslieť päťveršie na slovo včela / 1.podstatné meno,2.prídavné mená,3slovesá,4. veta zo 4 slov, 5. slovo - zhrnutie/.

Pri takýchto aktivizujúcich metódach sa žiaci nenudia pracujú aktívne a tvorivo. Spolupracujú a diskutujú.

Záver a odporúčania

Zasadnutie pedagogického klubu ukončila vedúca klubu Mgr. M. Antalová.

Ocenila tú skutočnosť, že sa vyučujúci snažia využívať vo výchovno-vzdelávacom procese aktivizujúce metódy, ktoré napomáhajú plneniu vzdelávacích cieľov.

Odporúčania pre členov klubu :

- ✓ naďalej využívať rôznu škálu aktivizujúcich metód, ktoré podporujú záujem žiakov o učenie, podporujú a rozvíjajú poznávacie procesy žiakov
- ✓ pripraviť si materiály pre ďalšie stretnutie členov PgK ČIG

13. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Miroslava Antalová, koordinátor PgK ČIG
14. Dátum	28.04.2021
15. Podpis	
16. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľubica Henčová
17. Dátum	29.04. 2021
18. Podpis	

